Թե՛ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 141 — 15 / 27 ՄԱՅԻՍ 1897 — 25 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1314 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

سنه‌ینه‌خانه‌ی اداره‌سی غزته‌سی (ماسیس) ادرسی

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել Առ Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՅ

Կ. ՊՈԼԻՍ ՂԱԼԱԹԻԱ, Համտի Բաշա խան Օսմ. նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2

Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրկն.	արծ.	75
» »	Վեցամսեայ	»	»	40
Գաւառներու »	Տարեկան	»	»	100
» »	Վեցամսեայ	»	»	50
» »	Եռամսեայ	»	»	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք		25
Ռուսիայ »	»	ռուբլի		10

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կընդունուի. 115 զրուշի փուլը 100 զրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ — ԱՋԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՄԵՐ ՔԱՀԱՆԱՆԵՐԸ

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻ ՈՒ ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Աղքատ ընտանիքի մը հայրը զաւակ մը կունենայ որ չորս ամիս կը մնայ անկնունք։ Օր մ՚ալ կը հիւանդանայ երեխան. ծնողք կը սոսկան. ինչ ընելու է. ծանօթի մը կը խնդրեն որ կնքահայր ըլլայ, այդ ծանօթը ինքն ալ զաւառացի մը միւսին պէս ու ծառայութեամբ ապրող, կը գթայ խեղճերուն վրայ ու յանձն կառնէ կնքահայրութիւնը։ Բայց մարդը երկու մէճիտ ունի գրպանը, ու իրեն կըսուի որ երեք մէճիտի չափ ծախք պիտի ըլլայ, ուստի ծանօթէ մը կուզէ մէճիտ մ՚ալ, բայց ան մէկ ոսկի կուտայ՝ ըսելով որ լումայափոխին քով ուրէ և մէկ մէճիտը վերցնելէ յետոյ՝ մնացածը իրեն բերէ. մարդը չտապելով կը մոռնայայդ բանը ու ոսկին գրպանը մայրաքաղաքիս ամենէն հարուստ արուարձանի եկեղեցւոյ քահանաներէն մէկուն կերթայ և կը խնդրէ որ մկրտութիւնը կատարէ։ Երբ երեխան եկեղեցին կը բերուի, չորս քահանայ զգեստաւորուած՝ հանդիսաւոր մկրտութիւն մը կը կատարեն, հին ու մին խոնձարարներու մէջ փաթթուած աղքատի զաւկին...։ Կնքահայրը՝ կը հիանայ պահ մը։ Արարողութենէն յետոյ կը շրջապատեն զինք. «Հայրե՛ կնքահա՛յր քեզի տեսնենք...»։ Կնքահայրը երկու մէճիտը կը վճարէ։ «Ա՜հ, ասիր նէ, ամօթ չէ՞ որ...» ու այնքան կ՚ամչցնեն մարդը՝ որ կը հանէ դրպանի մէկ ոսկին ալ անոնց ափը կը դնէ։ Երեխան տունը տարած ժամանակ ճամբան կը հանդիպին տանը քահանային... որ կը հարցնէ թէ ի՞նչպէս կրլլայ որ երբ երեխայի հօր ու մօր պակողը ինքն է՝ ուրիշներ կը մկրտեն անոնց զաւակը։ Տունը հասնելէ 20 վայրկեան յետոյ այդ պըտակող քահանան հեւալով ներս կը մտնէ. «Ըան մը պակաս մնացեր է» ըսելով՝ մաշթոցը կը հանէ ու կրսկսի կարդալ Լմնալէ յետոյ. «Հայրե՛ կնքահայր, քեզի տեսնեմ...»։ Խեղճ կնքահայրը շուարած ձեռքը գրպանը կը տանի, մոռցած էր թէ իր բարեկամի փոխ տուած ոսկին ամբողջովին քահանաներուն տուած էր։ Կը պատասխանէ թէ մկրտութեան իրաւունքը արդէն առնուած է իրմէ, թէ...։ Քահանան նեղսրտած՝ տունէն կը մեկնի։

Աղքատ ընտանիքի հայր մը որ թերեւս ժողովրդի գժութեամբը կապրի, որ չորս ամիս անկնունք կը պահէ իր զաւակը, մեծ մեղքի մը տակ ճնշուած ըլլալու գիտակցութեամբ չարչրկուած, ու միջոց մը չի գտներ զայն մկրտել տալու և որու զաւակի մկրտութեան համար մէկ ոսկի և երկու մէճիտ կառնուի։

Ինչո՞ւ կանոնը չտիրէ. ինչո՞ւ քահանաներու խղճին կամ մանաւանդ քմահաճոյքին թողուի ամէն բան։ Ամէն բանէ առաջ մեր ազգային վարչութիւնը եկեղեցական է, ու այդ վարչութիւնը որոշ կանոններ չէ սահմանած՝ քահանաներու այս շահագործութեան միջոցները չնչելու համար։ Տեղեր կան ուր սովորութիւնը կանոնի կարգ անցած է. այսպէս, կնունքի համար քահանային կը վճարեն 5. 10. 20 ղրշ. աղքատը բան մը չի վճարեր. եկեղեցին, լուսարարին, ժամկոչին կը վճարուի նոյնպէս միւնոյն համեմատութեամբ՝ զոր տեղի առաջնորդարանը կամ Թաղ. Խորհուրդը որոշած է, նկատի առնելով թաղեցիներու նիւթական վիճակը և արձանագրել տալով անոնց անունները մատեանի մէջ։ Այս կերպով տեսակ մը հաստատուն տուրքի ձեւ առած է քահանաներուն վճարուելիք դրամը։

Ու հոս Պոլսոյ մէջ, ուր պէտք էր շատ բաներ կանոնի տակ առնուած ըլլային՝ քահանաներն են որ ամէնէն աւելի անսանձ գեղծումներ կրնեն, ջնջելով ժողովրդի սրտին մէջէն այն միութիւնքական յարգանքը զոր սերունդէ սերունդ կը սնուցանէ իրենց նկատմամբ։

* * *

Խարբերդի մեր թղթակիցը — միջավայրի տարբերութեան համեմատութիւնը պահելով — գրեթէ միևնոյն կերպով մեզի կը նկարագրէ Խարբերդի, Արաբկիրի և Բալուի քահանաներու մեծ մասը։ «Ասանք կրսէ. միջոցը գտած են ժողովրդի աղքատութեան մէջ իսկ զայն կողոպտելու հնարքներ ստեղծել և Պատրիարքարանը եթէ իրաւ — ինչպէս կը լսենք — 70 ոսկի զրկած է Արաբկիրի ու Բալուի քահանաներուն բաշխուելու համար, որ սրտանց աչխատին ժողովրդի հոգեւոր մխիթարութեան. սխալած է անոնց նիւթական կացութեան ստոյգ վիճակին վրայ։ Այս քահանաներէն մէկը, Բալուցի երեք անդամ մահանուն փոխելով՝ աչողած է անօթի ժողովրդին տուելիք նպաստէն մէկմէկ բաժին կորզել։ Մինչդեռ անդին վանեցի քահանաներու երիտասարդ այրիներ կան, 4. 5. 6 զաւակներով, որոնց՝ եկեղեցին ոչ հրման կուտայ նուրէն պսակուելու և ոչ կ՚օգնէ որ անօթութենէ փրկեն իրենց զաւակները։ Այս այրի երեցկիներ ու վարժապետներու այրիներ կը կազմեն դասակարգ մը այնքան դժբաղդ՝ որքան ամէնէն աւելի իրաւունք ունէին հանրային կարեկցութեան...»։ Ու կ՚աւելցընէ մեր թղթակիցը. «Պատրիարքարանը ի՞նչպէս կրնայ փափաքիլ որ միսիոնարի նիւթական ու բարոյական պաշտպանութիւնը վայելող որբը, Հայ եկեղեցիի շուքին տակ մեծնալ, Հայ վարժապետի շունչը անոնց վրայէն անցնէր. աւասիկ քահանաներ որոնց միտքը գիշեր ցորեկ մէկ կէտի վրայ սեւեռած է. հա՛ցը, դրամը. և անդին վարժապետներ՝ որոնց կեանքը նիւթական անհուն տառապանք մ՚է. օրուան հացի պայքարին մէջ ջախջախուած»։

Աւասիկ քահանաներ որ կապրին առանց իրենց բարոյական հեղինակութեան գիտակցութիւնն ունենալու ու կը հարկադրեն ժողովուրդը որ իր սրտի ու հոգիի մխիթարութիւնը ուրիշ տեղեր, ուրիշներու քով փնտռէ. և աւասիկ քահանաներու այրիներ որ դատապարտուած են օրէնքին տառը լեցնելու համար անօթութեամբ տառապիլ, օրէնք մը որ նիւթական ու բարոյական մխիթարութիւնն ալ կը զլանայ իրենց։

Գաւառային ուրիշ միջոց չունի բայց եթէ ձեռքը երկնցնել Պատրիարքարանը ուր եկեղեցական իշխանութիւն մը կայ որ մեր կրօնաւորներու ճակատէն պարտի սրբել արատը, ու նիւթական հեղինակութիւն մը՝ որ այրին ու որբը պարտի պաշտպանել։

ՀԱՒԱԲՈՒԽՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՄԷՋ

Տեղւոյս կարեւոր մէկ երկրագործական թերթը հետեւեալները կը քաղէ վերջին տեղեկագրէն որ հրատարակուած է հաւաբուածութեան նկատմամբ։

1895 ին Միացեալ Նահանգաց բոլոր արծաթի հանքերը 72,000,051 տոլարնոց արծաթ և ոսկի հանքերը 46,610,000 տոլարնոց ոսկի արտադրեցին. այս է թանկագին համարուած մետաղներու արդիւնքը։ Դարձեալ 1896 ին Ամերիկայի մէջ գտնուող բոլոր ոչխարներու արժէքը 65,167,725 տոլար էր. ասոնք արտադրեցին նաև 7,553,481 տոլարնոց բուրդ։ Դալով հաւերու, 1896 ին այս երկրին մէջ 258,871,125 հաւեր կային 26,738,315 հատ ալ ուրիշ թռչուններ, ինչպէս հնդկահաւ, սագ, բադ։ Իւրաքանչիւր հաւին միջին գինը 30 սենթ և միւս թռչուններուն իւրաքանչիւրը 75 սենթ հաշուելով, նոյնպէս իրենց հաւկիթները փետուրը և աղբին արժէքը միասին առնելով Ամերիկեան հաւը 1896 ին կլորիկ հաշիւով 290,000,000 տոլար արտադրեց։

Ուրիշ կերպով բացատրելով. Միացեալ Նահանգաց հաւերը մէկ տարուան մէջ յառաջ բերին դումար մը, որով կարելի է դնել այդ տարուան բոլոր ոսկիի և արծաթի արտադրութիւնը, բոլոր ոչխարները և անոնց բուրդը. ինչպէս նաև հաճարի, գարիի և գետնախնձորի բոլոր հունձքերը։ Ցիշեալ տարուան հասոյթը կրնայ գնել այդ երկրին մէջ եղած բոլոր կամնտու կովերը որ կարժէն 263,935,545 տոլար։ 1894 ին երկրին արտադրած բոլոր հանքային նիւթերու (ոսկի, արծաթ երկաթ և.ն.) 218 միլիոն 169,788. այդ տարուան հանքածուխի արդիւնքը եղած 166,280,472 տոլար եւ կամ գրեթէ միայն հաւկիթի հասոյթին հաւասար։ Բոլոր նահանգներու նահանգային և վիճակային տուրքը 143,186,007 տոլար, զոր հանելով 290 միլիոնէն կը մնայ 150 միլիոնի չափ դումար մը որով կարելի է դնել երկրին բոլոր ծխախոտի, գետնախնձորի և հաճարի հունձքերը և ուրիշ շատեր։

Հետեւեալ ցուցակը ամփոփ դաղափար մը կրնայ տալ հաւաբուածութեան բաղդատական կարեւորութեան մասին։

	Տոլար
Հաւերու հասոյթը	290,000,000
Բոլոր ամսականներու դումարը	139,280,077
Կրթական ծախքը	178,215,556
Խոզերու արժէքը	186,529,745
Գետնախնձորի արժէքը	78,984,901
Ծխախոտի »	75,574,220
Բամպակի »	359,164,640
Վարսակի »	163 655,088
Ցորենի »	237,338,998

Այս թիւերը բացայայտ կերպով կը ցուցնեն որ Ամերիկեան հաւը աքանչելի արդիւնք կուտայ և երկրին բարեկեցութեան նպաստող բաներուն մեծագոյն մասէն անբաղդատելի կերպով օգտակար է։ Ց. Գ.

Երկրագործական վարժարան Միշիկան Միացեալ-Նահանգներ

ՍԹԱՆՈՉ

Դառնանք մեր նիւթին։ Սթանոզ իբր 500 տարուան գիւղ մը ըլլալ կը թուի եկեղեցւոյն մէջ գտնուող գրութիւններէն և յիշատակարաններէն. սակայն ասոնց ո՞ւրկէ գաղթած ըլլալուն մասին յայտնի աւանդութիւն մը կամ ապացոյց մը չկայ դեռ (¹), միայն խոպան կամ ապառն վերջաւորող շատ մը յոգնակիներ ունին որոնք հայկական ըլլալէ աւելի պարսկական են և պարսկերէն «իսմի մէքեանին» կը նմանին. օրինակ, դարաստան (լեռներ), մարդաստան, էշաստան, ճլըզիստան (մանուկներ), տղաստան, աղբաստան (ծոպեր) չինիստան (պնակներ), պատուելիստան, չէմիչէստան և այլն։ Եկեղեցւոյն մէջ կը գտնուի մագաղաթեայ ձեռագիր հին աւետարան մը, սկիզբը գտնուող յիշատակարանէն կը հասկցուի թէ 607 տարի առաջ գրուելով Լամբրոնի մօտ գտնուող վանքի մը նուիրուած հայոց 739թուին։ Զգիտցուիր թէ այս Աւետարանը ե՞րբ հոս եկած է, բայց հաւանականաբար այն կողմերէն եկող գաղթականներ բերած ըլլալու են. որովհետեւ Սթանոզցիք կը գործածեն այնպիսի բառեր զոր Հաճընի և Ֆրնուզի հայերն ալ կը գործածեն. օրինակ, կէնտէրէ—կամուրջ (արաբերէն քանթարէ), պիլչօն—վագ (օլուզ) և այլն։ Սթանոզ մինչեւ հիմա 60 քահանայ ունեցած է, ատոնցմէ ամէնէն հինին թուականն է 1177 թուական Հայոց՝ անկէ առաջիններուն թուականը յայտնի չէ։

Սթանոզցիք կարեւոր պաշտօններու անցած են տեղական կառավարութեան մէջ և մեծ ազդեցութիւն ունին ժողովրդեան և գեղին ներքին ու արտաքին գործոց վրայ։ 600 տան մէջ 8—10 տունը միայն Ֆուրք են, որոնք ևս կը կազմեն կառավարական պաշտօնատարներ և անոնց պարագաները. ասոնցմէ շատերը լաւ կը խօսին տեղական բարբառը՝ ճիշդ տեղացի հայոց յար և նման արտասանութեամբ։ Գիւղացիք կարեւորութիւն տուած չեն ի սկզբան պատուաստելու իրենց մատաղ սերունդը, երկու սեռէն ալ շատ կան այնպիսի դէմքեր որոնց վրայ ծաղկախտը աւերիչ հետքեր թողած և աղարտած է բնութեան գեղեցկութիւնը։

Միայն Սթանոզի յատուկ ամէնակարեւոր արհեստն է սոֆի (mohair) ոստայնանկութիւնը, որ Սթանոզէն զատ Վանի մէջ միայն կը շինուի նաև այս կտաւը (²)։ Բայց Դրբութեամբ, փայլով և գոյներու գեղեցկութեամբ Սթանոզի սոֆին չի հաւասարիր։ Սոֆը կը պատրաստուի տեղական մ՚քուր և գուտ թիֆթիկէ որ տեղացիք կանուանեն պրուն (պրօն). իրենք կը մաշնեն պրօնը, իրենք կը ներկեն և իրենք կը գործեն։ Մեծ մասամբ կիներն են որ կը մանեն. երբ իրարու հանդիպին, զիրար բարեւելէ և որպէսութիւն հարցնելէ յետոյ առաջին հարցումն է՝ կը մանե՞ս։ Ժողովուրդը աղքատիկ է. մէկ մասը գիւղական գործերու կը պարապի, մէկ մասն ալ այս արհեստով կապրուի։ Արհեստին իւրաքանչիւր մասերը ժողովրդին մէջ բաժնուած են, մէկը միւսին գործը չիգիտեր և չիկրնար ընել. մէկը միայն կը ներկէ, միւսը միայն առէջ կը պատրաստէ, մէկը չիրիչ (օպա) կը փչէ (քերանով), միւսը չոյ կընէ՝ որ չոյելու պէս մասնաւոր գործ ժողովթիւն մըն է, ուրիշ խումբ մը արհեստաւորներ ալ միայն կ՚ոստայնանկեն։ Սթանոզցին իր ոստայնին իւրաքանչիւր մասերուն և գործերուն մէյմէկ հայերէն անուն կուտայ. ինչպէս, մթիթ, աղր, փարիչ փայտ, ստեղծ, լարուկ, օրչվա, սարմին, ցից և.ն.։ Սակայն արհեստը իր նահապետական վիրքէն քայլ մը յառաջ դացած չէ. երբեմն մասեր կան որ բարեփոխուելով աւելի դիւրին և աւելի քիչ ժամանակի մէջ կրնան արհեստագործուիլ՝ սոֆի արտադրութիւնը աւելցնելու համար. բայց տեղացիք հարկ չեն զգար արտադրութիւնը աւելցնելու, առարկելով թէ տարեկան 6000 ոսկիէն աւելի սպառում չէ կարելի ընել և թէ չատ մը գիւղացիներ անգործ պիտի մնան գործիներու բարեփոխութեամբ։ Ամէնէն աւելի յոգնեցուցիչ և ձանձրացուցիչ գործն է ձեռքով մանելը որ ամէնէն շատ ժամանակ կառնէ։

Տեղացի արհեստաւոր վաճառականներէն մին եւրոպա մանուած թիֆթիկը բերել տալով գործել տուած է, բայց կըսեն թէ անկէ արտադրուած ապրանքը տեղական սոֆին չափ փայլուն չէ եղած։ Սոֆը գործածուելէն յետոյ լուալու և ներկելու սիրիչ գործողութիւն մըն ալ ունի որ Սթանոզցիք չեն գիտեր և Անկիւրիոյ մէջ քանի մը հայեր միայն գիտեն ու կընեն այդ մասը։ Ժամանակ մը Անկիւրիոյ մէջ ալ մեծաքանակ սոֆ կարտադուէր, բայց այժմ այդ արհեստը ձգուած և մոռցուած է հոս։ Սթանոզի սոֆին կանգունը կարժէ 14 էն մինչեւ 18 դահեկան, և սպառման կեդրոններն են Անկիւրի և գլխաւորաբար Պոլիս, ուր կայ նաև համանուն Սոֆիի խան մը։

Սթանոզցիք առ հասարակ անհոգ և ծոյլ մարդիկ են նման չատ մը հայ գիւղացիներու, ժամանակին համեմատ գործեր և արդիւնաբերութեան միջոցներ հեղինակելու յատկութիւնը չունենալէն ի զատ իրենց ձեռքը գտնուած գործերն ալ խմաստութեամբ վարելու խոհմութիւնը չունեցան։ Թէեւ ուղղակի տնտեսական հարուածներու չենթարկուեցան, սակայն իրենց դրամը տուին դրացի գեղացւոյն՝ փոխարէնը թիֆթիկ առնելու համար և տուին իրենց ապրանքը՝ փոխարէնը դրամ, արմտիք և գլխաւորաբար թիֆթիկ առնելու համար, և չկրնալով գտնել իրենց պահանջը՝ գրեթէ չատեր անսակացած և մեծ մեծ գումարներ պարտական մնացին Անկիւրիոյ վաճառականաց։ Ասոնց մեծ մասը դրամագլուխի տէր չէր, վաճառականին ապրանքը և ընդարձակ վարկն էր իրենց համար դրամագլուխ և ամէն ինչ, սակայն երկու-երեք տարիէ ի վեր Անկիւրիոյ վաճառականք քաշեցին իրենց վարկը. որով Սթանոզցիք անգործ մնացին և հետզհետէ աղքատանալու վրայ են։ Տնտեսական այս տագնապալի միջոցին համար պարտիզպանութիւնը, հաւաբուծութիւնը, մեղուաբուծութիւնը և մանաւանդ շերամաբուծութիւնը իրենց շահելու և ապրելու եղանակին մէջ դրական մեծ փոփոխութիւններ կրնան մտցնել, բայց չեն ուզեր իրենց առաջնորդողներուն հետեւելով իրենք զիրենք նոր աշխատութեանց ենթարկել. աւելի կը նախընտրեն աղքատ և ծոյլ մնալ։ Որովհետեւ կեանքը հոն խիստ պարզ է, պիտոյքներն ալ նոյնքա՛ն նուազ ապրուստը նո՛յնքան ածան և հետեւաբար աշխատանքն ու մտածումն ալ նո՛յնքան քիչ են. պիտոյքներու բազմապատկութիւնը և պատուաւոր մրցումն է որ պիտի զարգացնէ իրենց ներկան ու ապագան։ Իրենց յետադիմութեան գլխաւոր պատճառներէն է նաև պանդխտութենէ խրտչիլը և արտաքին վաճառականութեան հետ յարաբերութիւն չունենալը։

(Մնացեալը վաղը)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Կրիտէէն դարձող Բիրաքօ Մավրոմիխալիս թնդանօթաձիգ դերգնդապետը հրամանատար կարգուեցաւ հելլենասիրաց լէգէոնին։— Շուէյտական կարմիր Խաչը Յունաստան զրկեց 25 սընտուկ դեղորայ վիրաւորելոց համար։— Մլեանպարպ կիմանայ թէ հելլէն կառավարութիւնը Եւրոպա ապսպրեց 12 թնդանօթ, 25,000 հրացան և 8 միլիոն փամփուշտ։— Ճենովայէն Մ. Բանճիս 1000 ֆր. զրկեց Կարիպալտեան վիրաւորներուն համար։— Հետեւեալ փոփոխութիւնները եղած են հելլէն բանակին հրամանատա-

(¹).—Դիւղին մէջ կայ ազնուական և ամէնահին Օտեան գերդաստանը։

(²).—Միայն այս երկու տեղերու յատուկ այս արհեստը երկու ժողովուրդներու մէջ հին դրացնութեան մը նշոյլը կը ցուցնէ։ Ու պէտք չէ մոռնալ որ Վանի մէջ էլեաֆ կըսեն այդ բարակ թիֆթիկին որ կոչուած այծերու մազը կամ ֆէլէկն է։ Գործուածն ալ ապա կըսուի։ (Շատախ. Մոկս. Տէհ և.ն.։)

ութեան մէջ. գնդապետ Մավրոմիխալիի յաջորդեց զօրավար Սմոլէնսքի իբրեւ հրամանատար առաջին զօրաբանակին։ Գնդապետ Տիմքուլոս երկրորդ զօրաբանակին հրամանատար կարգուեցաւ։ Սուլիոթիս, Տէմոսթէն Սթայքոս, Վիգանթիոս և Եանիքոսթաս գնդապետները Ա. Բ. Գ. և Դ. կիսաբաժիններու հրամանատար կարգուեցան։ Միւս երկու կիսաբաժիններուն պիտի հրամայեն զօրավար Սմոլէնսքի և գնդապետ Տիմքուլոս։ Անթոնիատիս և Մասթրաբաս գնդապետները իրենց հրամանատարութենէն զրկուեցան։ — Կրիպովոյի վերջին անկանոն արշաւանքին ի պատիւ գնդապետ Մանոս՝ որ Արթայի զօրաց հրամանատարն էր, հրաժարեցուցուեցաւ։—Աթէնքի ոստիկանութեան նախարարը ինչ ինչ միջոցներ ձեռք առաւ արգիլելու համար յաւելուածներու հրատարակութիւնը առանց մասնաւոր արտօնութեան եւ առանց պատասխանատու խմբագրի։ Վասն զի ամենէն անհեթեթ լուրերը պարունակող յաւելուածներ կը հրատարակուին։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Երբ Գերմանիոյ կայսրը Ֆրանսայի կը շնորհէ համակրական հաւաստիքներ, չահկեան է պատմել Ֆրանսայի մը, Մ. Էյմի տպաւորութիւնները։ Մ. Էյմ գպրիէնի դատատու էր Վիլհէլմ և Հայնրիհ իշխաններուն, և որ վերջերս հրատարակեց յիշատակ իր խօսակցութեանց անոր հետ՝ որ Գերմանիոյ կայսր եղած է Վիլհէլմ Բ. անուամբ։ Այս խօսակցութեան ամենէն հետաքրքրաշարժ մասը ցոյց կուտայ թէ Վիլհէլմ իշխանին (արդի կայսրը) վրայ ինչ տպաւորութիւն բրած էր 1870ի պատերազմը և անոր գաղափարները Ֆրանսայի և Գերմանիոյ ապագայ յարաբերութեանց վրայ։ Երբ Ֆրանսայի սքանչելի վերանորոգութեան վրայ կը խօսուէր.—Ամէն մարդ խարուեցաւ ձեր ներքին ուժին վրայ։ բաւ իշխանը Մ. Էյմի։ Զեզմէ հինգ միլիառ պահանջելու չէր, այլ տասը կամ տասներհինգ։—Կրնայիք։ ըսի։ քանի որ յաղթական էիք։

—Կատակ չէ։ ըսաւ քանի մը օր վերջը Վիլհէլմ։ երբ ըսեմ թէ օր աշխարհ հանդիսատես պիտի ըլլայ Ֆրանսական և գերմանական ուժերու միացման։ Երկու ազգերը ինչ հրաշքներ չեն կրնար գործել։ Իրաւցնէ աշխարհի տէրերը պիտի ըլլային. պիտի դարբնէին սանձ մը՝ կասեցնելու համար „դրամապաշտ ժողովրդոց ընկուզիչ թուիչը։ Իրենց ունեցած բոլոր տարբերը արդարութեան և առաջդիմութեան դատին ծառայեցնելով. մարդկութիւնը հրաւիրեալ պիտի մղէին քաղաքակրթութեան ճամբուն մէջ։—Դնդեցիկ երազ մէ այս, պատասխանեցի։ բայց գիտէք թէ ի՞նչու այդ երազը չպիտի իրականանայ։ Որչափ փոփոխամիտ որ դուք ենթադրէք մեր ցեղը։ կէտ մը կայ ուր իրաւախոհ չը պիտի ըլլայ իր արժանապատուութիւնը։—Ողջ մնացողը կը տեսնէ. հետեւցուց իշխանը»։ Այս տեսակ խօսակցութիւններէ վերջն էր որ։ կը վերջացնէ Մ. Էյմ. եւ ալ փառամոլ և յիմարական երազներ կը տեսնէի։ Սակայն կարծեմ թէ Գերմանիոյ կայսրը անկեղծ է։ երբ չուզեր մարդկութեան առջեւ ստանձնել ապագայ կոտորածի մը պատասխանատուութիւնը։

ԻՏԱԼԱԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ. — Խորհրդարանին մէջ Իտալիոյ ափրիկեան քաղաքականութեան և Ափրիկէի գաղթականութեան լքման կամ պահպանութեան խնդիրը նորէն քննուեցաւ մայիս 20ին։ Պատերազմական նախարար զօրավար Բէլլու հաստատեց թէ արդի պարագաներուն մէջ անկարելի է Ափրիկէի զինուորական դաւուումը 7 միլիոնով միայն. ասոր համար գրեթէ 30 միլիոն պէտք է։ ինչպէս Մ. տի Ռուտինի յայտարարեց։ Զօրավարը կըսէ թէ Պազէէն դատ ուրիշ բան չկրնար պահել։ Մ. տի Ռուտինի ըսաւ որ գաղտնի դաշնագրութիւններ կամ բերանացի խոստումներ չկան, որոնց անձանօթ մնացած ըլլայ խորհրդարանը։ Խորհրդարանը ամէն խնդրի մէջ կառավարութեան չափ տեղեկութիւն ունի։ Կը յայտարարէ թէ կառավարութիւնը միշտ նպաստաւոր եղած է Ափրիկէի մէջ քաղաքային կառավարչի մը հաստատութեան։ Մ. տի Ռուտինի Ափրիկէի անմիջական պարպուելուն վերաբերեալ զանազան առաջարկութեանց առթիւ, կըսէ. «Ակարելի է այդ, նախ մտամփոփութեան չրջան մը պէտք է, անկէց ետքը կորոշենք թէ ի՞նչ պէտք է ընել։ Վերին դաշտավայրին գրաւումը հաստատուն պահելու համար պէտք է 19 միլիոն ծախսել։ Կառավարութիւնը լսեց խորին դժգոհութեան ձայնը՝ զոր երկիրը բարձրացուց տնտեսական դժուարութեանց և տուրքերու խստութեանց համար։ Թիթեւութիւն և յանդգնութիւն չեն կրնար յաղթել այս զըժգոհութեան, այլ միայն հոգածութիւն պէտք է ունենանք իտալական ժողովրդին համար, ոչ թէ ինպաստ Ափրիկէի Իտալեան գաղթականութեան, Մ. տի Ռուտինի կը յայտարարէ թէ վստահութեան խնդիր չյարուցանէր, սակայն պիտի հրաժարի, եթէ խորհրդարանը իր դիտաւորութեանց համաձայն չերթայ։ Այս խօսքերով վերջացուց. Ձեր քուէն տալով, նախարարութեան վրայ մի մտածէք, այլ հայրենիքը մտածեցէք։ Շատ երեսփոխաններ գացին խնդակցիլ ատենաբանին։

ՀԱՊԷՇԱՍՏԱՆ.— Մէնէլիք կայսրը իր պալատան պաշտօնեայ Եւրոպացի Իկլ ճարտարագէտին միջնորդութեամբ կայսերական դրօշ մը ապսպրած էր։ Այս դրօշը Հապէշստան հասաւ։ Առաջին անգամ պարզուեցաւ կրօնական մեծ տօնի մ'առթիւ, որ տեղի ունեցաւ Մայիս 1ին իշիշտակ Ատուայի յաղթութեան։ Եպիսկոպոս մը օրհնեց զայն ի ներկայութեան Մէնէլիքի և անոր բարձրաստիճան պաշտօնակալներուն։

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Մայիս 21ի նախարարական ժողովին մէջ Մ. Մաք Բինլի յայտնապէս ցոյց տուաւ թէ որոշած էր իր բոլոր կարողութիւնը գործածել Բուպայի մէջ արիւնհեղութիւնը արգիլելու համար։ Մ. Ֆէյրպանք որոշմանագիր մը ներկայացուց ծերակուտին, ցաւելով կեանքերու կորստեան և ստացուածոց աւերման վրայ և առաջարկեց որ յանուն մարդասիրութեան նախագահը հրաւիրուի Միացեալ Նահանգաց միջամտութիւնը շնորհել պատուաւոր և յարատեւ խաղաղութիւն մը ձեռք բերելու Բուպայի համար, և պատուաւոր բառերով կնքել տեսակ մը անկախութիւն Բուպայի համար։ Ծերակոյտին հայրենամոլները այս որոշմագրին չեչը չափէն աւելի խաղաղասիրական գտնելով 15ի դէմ 35 ձայնով մերժեցին զայն։

ՍՊԱՆԻԱ.—Ազատական կուսակցութեան պետ Մ. Սակասթա խիստ տխուր պատկեր մը կը գծէ Սպանիոյ կացութեան համար. «Երկու հարիւր հազար հոգի զրկեցինք Բուպա և դեռ տէր եղած չենք նոյն իսկ այդ զինուորներուն կոխած հողին։ Եւ թէեւ ազատական կուսակցութիւնը օգնեց ամէն կերպով կառավարութեան, բայց որ և է խնդիր իր լուծումը չգտաւ, և շատ չարիքներով կը տառապի Սպանիա։ Քիչ մը չափազանց ամբաստանագիր մ'է այս. բայց անոր մասերուն մէջ ճշմարտութեան խոյր բաժին մը կայ, և ամէն պարագայի մէջ կը բացատրէ Սպանիոյ հանրային կարծիքը։ Հետեւաբար կը կարծուի թէ Մ. Քանովաս չպիտի ուզէ իշխանութիւնը պահել։ Բայց եթէ Մ. Քանովաս ամէն բանի պատասխանատու չէ, սակայն պէտք է խոստովանիլ թէ Բոյավիէա զօրավարին համար ցուրտ ընդունելութիւն ըրած ըլլալուն գաղտնիքը անհասկնալի մնացած է։ Իրաւցնէ ըսուեցաւ որ իր հիացողներուն կողմէ զօրավարին տրուած չափազանց պատիւները երկրին կարծել տուին թէ սպանիական բանակին մէջ այս զօրավարն էր միայն որ զինուորական բաղութեան և գիտութեան մենաշնորհն ունէր. ասով վիրաւորուեցաւ միւս զօրավարներու դիւրազգածութիւնը, որոնք միշտ կրակին մէջ են, երբէք պատուոյ մէջ։ Բայց ճշմարտութիւնը սա՛ է թէ Մ. Քանովաս երբէք համաձայնած չէ իր զօրավարներէն մէկուն հետ, որոնց օգտակար ծառայութեանց պտուղը ինք կը վայելէ սակայն։ Այսպէս յաջորդաբար զըժտեցաւ Մարթինէզ Քամպոսի, Պլանքօ և Բալավիէա զօրավարներուն հետ, և եթէ այսօր Բուպայի մէջ կը թողու Վէյլէր զօրավարը, ոչ թէ զայն սիրելուն համար է, այլ քաղաքական նկատողութիւններ կան։ Այս պայմաններով կը հանկցուի թէ Մ. Քանովաս բանակն ու հանրային կարծիքն իր դէմ ունենալով, իր իշխանութեան վրայ հաստատ չկրնար մնալ։

—Խռովութիւնը չատ ծանր նկարագիր մը կառնէ։ Կառավարութիւնը ստիպուեցաւ բաղաք կանչել բոլոր ոստիկանական ուժերը։ Սաստիկ պայթարներ կը մղուին Սմոլէնսքի գնդապետին և գահաժառանգին կուսակիցներուն մէջ։ Բալլիի գահլիճին անկումը կամ ետ քաշուիլը կը նախատեսուի։ Խիստ հաւանական կը նկատուի ծովային գործոց նախարդ նախարար Մ. Լէվիտիսի նախագահութեամբ գահլիճ մը։ Երէք չաբաթ առաջ խօսք կար այդ նախարարը դատի կանչել։

—Ամիկար Զիբրիանիի վերքը այն ասճան ծանր էր որ հարկ եղաւ ոտքը կտրել։

ԼՈՆՏՈՆ.—Խորհրդարանին մէջ արտաքին գործոց խորհրդական Մ. Քրրզըն յայտարարեց թէ այսօրուընէ սկսեալ Կրետէի չեզոք գիծը վերցաւ։

ԼԱՄԻԱ.—Երկու Հելլէն ապաներ Թուրք բանակը գացին։

ՊՈՒԿԲԼԷՇ.—Ռումանիոյ գահաժառանգ իշխանին հիւանդութեան մասին պաշտօնական վիճակացոյցը կըսէ թէ անոր վիճակը չատ ծանր է թոքստապի մը պատճառաւ, որուն խառնուած է նաեւ ցնդատապ։ Այսօր իշխանը քիչ մ'աւելի ադէկ էր։

ՎԻԵՆՆԱ.—Նէօյէ Ֆրայէ Բրէսէ կը յայտարարէ թէ իր կարծիքով անիրաւութիւն է քաբիտիլոսխոնններուն հաստատուն մնալը։

ԲԱՐԻԶ. — Աթէնքէն կը ծանուցանեն թէ 20,000 հրացան հելլենական բանակին համար Պիրէոն հասան։

—Աթէնքէն կը հեռագրեն թէ կառավարութիւնը որոշեց այդ քաղաքին մէջ պահել Կրետէէն դարձող զօրքերը, որպէս զի միտքերուն դրդռած պահուն խռովութիւններ չծագին։

—Աթէնքէն կիմացնեն թէ Արթա գըտնուող հելլէն զօրաց մէկ մասը այդ քաղաքէն մեկնեցաւ։

—Մարոքի դեսպանութիւնը հրէկ Փարիզ հասաւ։ Հանդիսաւորապէս պիտի ընդունուի Էլիզէի պալատին մէջ Հանրապետութեան նախագահին կողմէ, չաբաթ մայիս 29ին։

—Ֆրանսայի և Պուլկարիոյ միջեւ առեւտրական դաշնագրութիւնը արդէն ստորագրուած է։

ՊՈՒԿԲԼԷՇ.—Գերմանիոյ Կայսրը սեպտեմբերի առաջին օրերուն պիտի այցելէ Կարոլ թագաւորին՝ հունգարական մեծ ռազմափորձերուն ներկայ ըլլալէ վերջ։ երկու օր Պուքրէշ պիտի մնակի և երկու օր Սինայա։

ՍՈՖԻԱ.—Նախարարաց ժողովը որոշեց աճուրդի հանել Ռուսճուք Թրանսիոյ գծին շինութիւնը։

ՄԱՏՐԻՏ.—Քանովասի գահլիճին կացութիւնը չատ տագնապալից է։ Ազատականք օրը երկու անգամ կը գումարուին Մ. Սակասթայի տունը։ Անոնց օրագիրները, մանաւանդ Լիբերալ և Իմպարսիալ պայքար կը մղեն պահպանողական կուսակցութեան դէմ, որուն կը վերագրեն արդի կացութեան պատասխանատուութիւնը, մինչդեռ 25 ամիսէ ի վեր կուսակցութիւնները ձայն հանած չէին։ Ազատական ներկայացուցիչը որոշեցին Բորթէզի նիստերուն ներկայ չըլլալ, քանի որ արդի գահլիճը ներկայ է։ Թագուհին տակաւին ոեւէ որոշում տուած չէ։

ԲԱՐԻԶ 26.—Պուլկարիոյ իշխանն ու իշխանուհին 27ին պիտի մեկնին Բարիզէն։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

Թրիխալայի գայմագամը Մայիս 10 թուականաւ կը հեռագրէ Ներքին գործոց նախարարութեան.

Ամսոյս 7ին, երեքշաբթի օրը, Թրիխալա հասնելով՝ հետեւեալ օրը (չորեքշաբթի) հելլենական սահմանագլխոյ ընդհանուր հրամանատար Էհէմ փաշայի հետ տեսնուելու համար Տոմոքոս գացի և վերադարձայ։ Գաւառիս քրիստոնեայ ժողովուրդն որ հելլէն հրոսակաց յարձակման պատճառաւ փախած էր, սկսաւ խումբ խումբ վերադառնալ և ըստ նախնայն գործերով զբաղիլ։

Պատած դիւղերուս ամենուն մէջ ալ, չնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ և ժողովուրդը բարեմաղթութիւններ կրնէ Ն. Վեհափառութեան արեւշատութեան համար։

—Պատերազմի դաշտէն կը գրեն թէ օսմ. զինուորներն այնպիսի դիրքեր գրաւած են որ, եթէ կրկին պատերազմ ծագի, պիտի կրնան առանց դժուարութեան Զիթունի գաւառը գրաւել և Թերմոպիլի կիրճերուն մէջ պաշարել հելլէն զօրքերը։

—Նախորդ առաւօտուն չոգեկառք մը Պոլիս բերաւ Եանեայի պատերազմին մէջ վիրաւորուած երեք յիսնապետ և ութսուն և ինն զինուոր։ Ասոնք մասնաւոր պաշտօնեաներու միջոցաւ Եելլոզի հիւանդանոցը փոխադրուեցան։ Նոյն չոգեկառքին մէջ կը գտնուէին նաև 21 հելլէն վիրաւորներ, որք Մաքրի գիւղէն դուրս հանուելով՝ չոգեմակոյկով Հարէմ Իսկէլէսի և անկէ ալ Հայատար Փաշայի հիւանդանոցը զրկուեցան։

—Գերմանական դեսպանն ու աղջիկը նախընթաց օր Եելոզի հիւանդանոցներն այցելելով՝ Կարմիր Խաչի ընկերութեան բժիշկ Տոքթ. Քիւնէրի հետ տեսակցեցան և տեղեկութիւն ուզեցին վիրաւորներուն վրայ։

—Հեռագրական և թղթատարական վարչութիւնը պէտք եղած թուով պաշտօնեաներ որոշեց Թրիխալայի, Զաթալճայի, Վէլէսթինոյի, Արմիլէի, Քարտիցայի Տոմոքոսի և ուրիշ տեղերու հեռագրատանց համար։ Ասոնք մի քանի օրէն իրենց պաշտօնատեղիները պիտի մեկնին։

—Էհէմ փաշայի և հելլենական կառավարութեան որոշած սպաներն զինադադարի սա պայմանագիրը կնքած և իրարու յանձնած են։

1897 մայիս 8 ին, կէս օրէն յետոյ, ժամ երեքը. քառորդ անցած, Զիթունի մօտ Թարաշա գագաթին վրայ հետեւեալներն որոշուեցան և ստորագրուեցան Էհէմ փաշայի հրամանաւ զրկուած Իզզէթ և Բիգա պէյերուն ու հելլէն ամբոցներու հարիւրապետ Գոնտոեաքիի միջեւ։

Ա.— Նոյն օրը, ժամը երեքը քառորդ անցած (Ը. Ե.) երկու կողմանէ թշնամութիւններուն վերջ տրուած է։

Բ.—Երկու կողմերու զինուորները նոյն միջոցին իրենց գրաւած տեղերը պիտի կենան։

Գ.—Թէ կեդրոնէն և թէ ուրիշ կողմէ արգիլուած է զինուորական շարժումներ ընել։

Դաշնակցեալները կատաղի ոռնումներ արձակեցին տեսնելով իրենց պետին անկումը և ուզեցին իսկոյն լուծել անոր վրէժը։

—Գնդապետը սպաննե՞ց... պոռաց անոնցմէ մին, հրացանի բռնենք զինքը...

—Պատէ՛ն... պատէ՛ն... չչեցին բոլոր ձայները։

Բոլ վարկեան մը ապշած իր դլխուն վրայ ելած բերի հարուածէն, ղգաց որ սուլիններ իր կուրծքը կը կծէին, և ստիպուեցաւ մինչեւ պատը ետ քաշուիլ։

Ավիս սպանողներուն ոտքը ինկած էր, և խելացնոր, հերարձակ, գիսախուռ, մահուան մոգկոինչ, կը պաղատէր անոնց՝ ձեռքերը մագաղաթի պէս գալարելով։

Մարկ անդամ չկին ըներ անոր։

Այն ատեն ուղղարերձ կանգնեցաւ կոմսին հագուստներուն փարելով, և ըսաւ թշուառականներուն, անոր երկու ձեռքերը բռնած.

—Ուրեմն զիս ալ... Երկուքս ալ սպաննեցէք...

Օրէնք է որ մատէն հրացանի չեն բռներ, և դաշնակցեալները՝ այս օրէնքը ազէկ գիտնալով, իրենք որ կսպաննէին ոչինչ բանի համար, հանոյքի համար...

Եւ քաշուեցան մինչեւ սենեակին միւս ծայրը, կարդով շարուեցան և նշան առին իրենց չասքոներով...

Բայց յանկարծ փողոցին մէջ՝ նոյն իսկ պատուհաններուն տակ, անհուն ճիչեր բարձրացան։ Ափրիկէի որսորդներուն սրափոզերը կը դռնչէին թոքալիր մեծաչառաչ... Հրացանի հարուածները ա՛լ չէին կրկնուեր։

—Զայն մը դոչեց. կեցցէ Ֆրանսա։

Քարապատնէշն առնուած և տունը չորս կողմէն պաշարուած էր...

—Կրցողը թո՛ղ ազատէ ինքզինքը, ըսաւ յեղուզակներէն մին դուրս նետուելով, և միւսները սարսափահար ուղեցին այդ օրինակին հետեւիլ։ Բայց Պ. տը Նանսէյ արդէն, որուն թալուկը կը վարատէր՝ իր գօտիին մէջ դրուած վեցհարուածեանները բռնած էր։ Վեց անդամ իրարու ետեւէ կրակ ըրաւ երկու ձեռքովը՝ դաշնակիցները դեսին փռելով, ինչպէս կարիտահատերը դեսին կը փռեն հասկերը։

Ցեղոյ մարմրած Ավիսը իր սրտին վրայ սեղմելով, դուրս ելաւ, հեռացնելով զայն այս դիակնալիր սենեակէն։

ԳԼՈՒԽ ԻԹ.

ՊՈՒԼՈՆԵԻ ԱՆՏԱՌԻ

Զորս ամիս անցած էին ա՛յն օրէն ի վեր՝ երբ Ֆրանսական դիւցազն բանակը, դէպ յաղթութիւն առաջնորդուած իր փառապանծ պետին Մաք Մահոնի կողմէն, Հասարակուրդը ջախջախած էր Բարիզի մէջ՝ զոր կանոնաւոր զօրքերը նորէն գրաւած էին, և ուր պատանդներու արիւնը տարբերական։ Ափրիկէի գաղթականներուն և Ավիսի հարիւրաւոր հարազատներուն սրտերը կը դռնչէին թոքալիր մեծաչառաչ... Հրացանի հարուածները ա՛լ չէին կրկնուեր։

—Զայն մը դոչեց. կեցցէ Ֆրանսա։

Քարապատնէշն առնուած և տունը չորս կողմէն պաշարուած էր...

—Կրցողը թո՛ղ ազատէ ինքզինքը, ըսաւ յեղուզակներէն մին դուրս նետուելով, և միւսները սարսափահար ուղեցին այդ օրինակին հետեւիլ։ Բայց Պ. տը Նանսէյ արդէն, որուն թալուկը կը վարատէր՝ իր գօտիին մէջ դրուած վեցհարուածեանները բռնած էր։ Վեց անդամ իրարու ետեւէ կրակ ըրաւ երկու ձեռքովը՝ դաշնակիցները դեսին փռելով, ինչպէս կարիտահատերը դեսին կը փռեն հասկերը։

Ցեղոյ մարմրած Ավիսը իր սրտին վրայ սեղմելով, դուրս ելաւ, հեռացնելով զայն այս դիակնալիր սենեակէն։

ԳԼՈՒԽ ԻԹ.

ՊՈՒԼՈՆԵԻ ԱՆՏԱՌԻ

Զորս ամիս անցած էին ա՛յն օրէն ի վեր՝ երբ Ֆրանսական դիւցազն բանակը, դէպ յաղթութիւն առաջնորդուած իր փառապանծ պետին Մաք Մահոնի կողմէն, Հասարակուրդը ջախջախած էր Բարիզի մէջ՝ զոր կանոնաւոր զօրքերը նորէն գրաւած էին, և ուր պատանդներու արիւնը տարբերական։ Ափրիկէի որսորդներուն սրափոզ

Դ.— Երկու կողմանէ որոշուած պինուորական պաշտօնեաներ պիտի որոշեն սահմանը։

Զինադադարի այս թուղթէն երկու օրինակ գլուխով՝ իրարու յանձնուեցաւ։

10 Մայիս 1897

Օսմ. կառավարութեան կողմանէ
հազարապետ ԻԶԶԷԹ և ՐԻԶԱ
Հելլէն սպայտնեայ
հարիւրապետ ԳՈՆՏՈՒԱՌԻ

—Օթրիս լերանց վրայ հնտեւեալ թուղթը ստորագրուած է.

«Տան և եօթն օրուան համար զինադադարի թուղթ մը ստորագրեցինք և յանձնեցինք իրարու, որ նոյն պայմանաժամին լրանալէն յետոյ կրնայ նորոգուիլ։ Երկու կողմանէ որոշուած սպայակոյտի նախագահներ չէզոք գիծ մը պիտի սահմանեն։ Եթէ այդ սպաներն ուզեն, օտար զինուորական կցորդներն ևս պիտի օգնեն։ Սահմանի որոշումը երկու օրուան մէջ պիտի վերջանայ։ Երկու կողմի զինուորներն ա՛չ կեդրոնէն և ա՛չ ալ կողմնակի գծերէն չարժուիլ չպիտի ընեն։

—Նիկոպոլիսի պատերազմին մասնակցող իտալացի գնդապետ Պէրթէի զօրաբաժինը զէնքերն յանձնելով Իտալիա պիտի վերադառնայ։

—Օսմ. կառավարութիւնը Թեսալիոյ օտար տէրութեանց հիւպատոսներուն պէրաններ տուաւ։

—Հելլէն կառավարութիւնը մերժած է Աւստրիոյ Կարմիր Խաչի ընկերութեան առաջարկը, որով կուզէր վիրաւորեալ զինուորներ դարմանել։ Իսկ Կայս. կառավարութիւնն ընդունած ըլլալով՝ երկու հարիւր անկողնէ բաղկացեալ հիւանդանոցի մը համար, հարկ եղած քանակութեամբ բժշկական նիւթեր ղրկուեցան Պոլիս։

—Նախընթաց օր 25 հիլէն ռուսական Նիժոլա շոգենաւով իրենց երկիրները գացին։

—Վալոյի հրամանատար Էնվէր փաշա ծանուցագիր մը հրատարակելով՝ ժողովրդեան իմացուցած է որ, ըստ առաջնոյն, ծխախոտերը գործարաններուն մէջ պատրաստուին, պայմանաւ սակայն որ իւրաքանչիւր հօխայի 12 ½ դրուշ կամ 5 տրախմի վճարուի։ Հելլէն դրօշ կրող ծխախոտներն մինչև ապրիլ երեսուն բացարձակաբար պիտի վաճառուին։ Իսկ սոյն պայմանաժամէն ետքը չծխուած ծխախոտերն կառավարութեան տարուելով պիտի կնքուին։ Այս օրէնքին հակառակողներէն տուգանք պիտի առնուի։

—Ցունաստան այս միջոցիս մեծ ճգնաժամ կանցունէ։ Ամէն կողմէ երկիւղ կայ թէ բանտերէն արձակուած ոճրագործներն ու գողերը տուներուն վրայ յարձակելով աւարի կուտան։ Հոչակաւոր աւազակապետ Փափա Քիրիչօքլոս իր մարդիկներով դարձեալ լեռը քաշուած է։

—Օսմ. Պանքան Լարիսայի մէջ ուրիշ նոր դարմանատուն մ'ալ հաստատած է։ Տօքթ. Լարտի գովելի եռանդով մը կ'աշխատի դարմանել զինուորներն։

—Հելլէն կառավարութիւնը հրատարակեց վիրաւորելոց և մեռնող զօրաց ցանկը։ Տեղական Մավրօմիխալիս ձեռքէն ստացած վերջէն մեռնելով Լամիայի մէջ թաղուած է։

—Վիրաւորեալ զինուորները տակաւ տակաւ կ'առողջանան։ Նոր հագուստներ բաժնուելով անոնց, Եըլտըզի հիւանդանոցը կը դադրի։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Տնտես. Խորհուրդն ատենապետութեամբ Փափազեան Նշան էֆ.ի իր 7րդ նիստը գումարելով երէկ ի Պատրիարքարան, կարգ մը խնդիրներէ զատ զբաղեցաւ նաև Կեդր. Մնտուկի հաշուոյ քննութեամբ և շարունակութիւնը թողուց յաջորդ նիստին, որ ատեն պիտի զբաղի նաև ելմտայոյցի պատրաստութեամբ։

Թաղ. Խորհուրդներէ ոմանք ցարդ անպատասխանի թողած լինելով Տնտես. Խորհրդոյ Ընդհ. շրջաբերականն, որոշուեցաւ ստիպում տալ պատասխաններու առաքման, որպէս զի կարելորն անօրինուի։

Տումարայ նուազուրդն ի ներկայութեան 6—7 կազմաբարներու տեղի ունենալով վերջին դիմն մնաց թղթավաճառ Ռօման և ընկերութեան վրայ, որուն յանձնուեցաւ տումարայ պատրաստութիւնը։

Յաջորդ նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ չորեքշաբթի։

Բզլի Առաջ. Տեղապահ Տ. Արիստակէս վրդ. իր հիւանդութիւնը դարմանելու համար խնդրած էր որ Պոլիս դայ։ Ս. Պատրիարք Հայրը գրեց որ առայժմ չհեռանայ իր թեմէն։

ԲԵՐԱՅԻ ԱՂԲԱՏԱԽՆԱՄԸ

Բերայի Աղբատախնամը իր dispensaire հաստատած է. քիչ ատենէն, անոր բոլոր պէտքերը պիտի ամբողջացնէ։ Աղբատ հիւանդին դրական ծառայութիւն մը ընէ այս զոր Բերայի Աղբատախնամը յարատեւութեամբ գլուխ կը հանէ։ Երեքշաբթի, առաջին անգամ ըլլալով՝ Տբթ. Դաւիթեան, Աղբատախնամին ատենապետը և dispensaireի բժշկական յանձնախմբի տնօրէնը, 10 հիւանդներ նայեցաւ։ Քիչ ատենէն երբ այս հաստատութիւնը իր կարգ մը պակասները լրացնէ, պաշտօնապէս պիտի կատարէ անոր բացումը ու այն ատեն աւելի մանրամասնօրէն պիտի խօսինք այդ հաստատութեան օգտակար նպատակներուն վրայ։ Առ այժմ կը շնորհաւորենք Աղբատախնամը և Տոքթ. Դաւիթեանը որ առանց աղմուկի աղբատին օգտակար ըլլալու կերպը գտան ու իրականացուցին։

Մեր Տիգրէի թղթակիցը Մայիս 4 թուականաւ հետեւեալը կը գրէ. «Մոսկոյի մէջ տեղւոյս վարժարաններուն նկատմամբ գրուածը պակ մը հոս տարբերութիւն մը ունի։ Հոս դպրոցի գործը հարուստ ազգերուն ձեռքն է. որոնք ժողովրդի կրթասիրական պահանջումներուն չեն կրնար գոհացում տալ ու փոխանակ աշխատելու կը հրաժարին։ Զարմանալի է որ քահանան կը մերժէ ասոնց հրաժարականը ընելով. «Ուրիշ արժանաւոր մարդ չկայ (!)»։

* * *

Հեռաբերբերական պիտի ըլլայ հարկաւ տեղիս ժողովրդի սովորութեանց վրայ մէկ երկու տեղեկութիւններ տալը։ Օդին էրիկ-մարդերու և ծխախոտը կնիկներու գլխաւոր հաճոյքը կը կազմէ։ Ձեռ տեսներ մարդ մը որ չի խմէ և կին մը որ սիկարը բերանը զուլպան չհիսէ։ Ու այս վիճակին մէջ տեղացիները հոգ չեն տանիր աղկանց վարժարան մը բանալու։

Յաւօք սրտի կը լսենք թէ Հայ-Հռոմէականաց Կաթողիկոսական և Պատրիարքական Փոխանորդ Կարապետ Արքեպիսկոպոս Ալանեան ի Տէր հանգած է։

Հանգուցեալը 60 տարեկան էր և կրօնական գործոց լաւ հմտութիւն ունէր։ Կենդանութեան ատեն իր պարտականութեաց մէջ երբեք թերի չդըտնուեցաւ ու շատ մը աղքատներ օգտուեցան իր նուէրներէն։

Կարապետ Արքեպիսկոպոս ծննդեամբ Ատանացի, հոն եպիսկոպոս ձեռնադրուած և ապա Կաթողիկոսական Պատրիարքական Փոխանորդութեան պէս բարձր պաշտօնի մը կոչուած էր, զոր անընդհատ 8—10 տարի վարելով ամենուն համակրութեան և յարգանաց արժանացաւ։ 1881—86 Կաթողիկոսական անձնական քարտուղարի պաշտօն ևս կատարած է։

Նախընթաց դիշեր մինչև ժամը 3, իրեն այցելութիւն դացողներն ընդունելի և անոնց հետ սիրով տեսակցելէ յետոյ իր քով գտնուող խաչելութեան պատկերը։

Մեր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնենք իր պարագայիցս։

ԿԱՐԱՊԵՏ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱԼԱՆԵԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՀԵՐԱՊՕՂԼՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ՓՈԽ.

Եղից զընթացս առաքելական և բազմարդիւն կենաց, համակերպութեամբ կամայն Աստուծոյ, յանմիտիթար ցաւ սրտի Հայ Կաթողիկէ Հասարակութեան և Գերերջ. Հովուապետին։ Յորոյ կողմանէ հրաւիրեալ են ոչք յարգեն զյիշատակ Հանգուցեալ Աստուածասէր Արքեպիսկոպոսիս ներկայ գտանիլ վաղիւ յաւուր Հինգշաբթի Սրբոյ Պատարագի ի ժամ 1. և Քահանայութեան արարողութեան ի ժամ 2 ½ յԱթոռանիստ Եկեղեցւոջ Սրբոյ Աստուածածնի։

Բերա, 14 Մայիս 1897

Յաւօք կը ծանուցանենք Մասիս շաբաթաթերթի յարգելի խմբագրապետ Գրիգոր էֆ. Զօհրապի հօր Աւետիս էֆենտի Եօրտամեանի մահը։ Եօրտամեան էֆ. նշանաւոր էր իր իրաւագիտական տաղանդով և անընդհատ 10-18 տարի Պատրիարքարանի գործոց մէջ իր ցոյցուած հմտութեամբ և անձնուէր աշխատութեամբ։

* * *

Այրի Տիկին Ա. Եօրտամեան, Օհանէս էֆ. Նաֆիլէ և Տիկին Օ. Նաֆիլէ (ծնեալ Եօրտամեան), Միհրան էֆ. Զօհրապ, Գրիգոր էֆ. Զօհրապ և Տիկին Դ. Զօհրապ, Երուանդ էֆ. Զօհրապ և Տիկին Ե. Զօհրապ և իրենց ազգականները կ'իմացնեն որ

ԱՒԵՏԻՍ ԷՖԷՆՏԻ ԵՕՐՏԱՄԵԱՆ
(ՓԱՍՏԱԲԱՆ)

այս առաւ. իր մահկանացուն կնքեց 63 տարեկան հասակին մէջ։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը 15/27 մայիս 1897, հինգշաբթի առաւ. ժամը 3 ին Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցին, ուսկից մարմինը պիտի փոխադրուի Շիշլիի գերեզմանատունը, ուր պիտի ամփոփուի։

14/26 մայիս 1897
Զորեքշաբթի

Մահացող չընդունողներէն ներկայս իբրև այն նկատելին կը խնդրուի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Զմիւռնիոյ ազգայիններէն Մեծ. Աւետիս էֆ. Աւետիքեան, իր հանգուցեալ հօր Սահակ էֆ. Աւետիքեանի մահուան քառասնօրէին առթիւ բարեհաճած է նուիրել Հիւանդանոցիս 3 պարկ բրինձ և 3 պարկ շաքար։

Այս շնորհակալութեամբ ծանուցանելով, Հոգաբարձութիւնս կը յայտնէ թէ յառաջիկայ կիրակէ առաւօտ Ս. Փրկչի մատրան մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի ի հանգիստ հոգւոյ բարեյիշատակ հանգուցելոյն։

«ՄԱՍԻՍԻ» ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Բզլի. Պ. Ս. — Ձեր մարտ 1 թուակիրը չենք ստացած։ Միւս երկար գրութիւնը կը գտնտեենք. բայց առ այժմ պիտի մնայ...։ Հաճեցէ՛ք չարունակել։

ԴԵՐՁԱԿ-ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ԵՒ Ա. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Կ. Պոլիս Թարազճլար փողոց թիւ 98

Ամբան եղանակին համար կերպասներու ճոխ եւ միանգամայն խիստ գեղեցիկ մթերք մը եկած է. Ֆրանս. եւ Անգլ. նշանաւոր գործարաններէն ուղղակի յանձարարեալ։

Կը ծանուցուի Մեծայարգ Ցահանոր. դաց եւ հասարակութեան թէ՝ դիմողներուն գոհացում կը տրուի մեծ հոգ տարուելով ձեւի վայելչութեան մասին, նոյնպէս յարակից նիւթերուն ճաշակաւոր և տոկուն լինելուն։

Մի՛չտ ուղղութիւն և գոհացուցիչ գիներ։ 139

Վերջին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Պուլկարիոյ Օսմ. Դեսպանութեան առաջին քարտուղար Նշանակուեցաւ Դիեկրանի օսմ. դեսպանատան նախկին երկրորդ քարտուղար Ահմէտ Նէսիպ պէյ։

Պուլկարիոյ Օսմ. Դեսպան Նուսուրի պէյի որդւոյն Ապտիւլ Հապգ Եահեա պէյի Իւլայի Բ. Ամտիճան տրուեցաւ։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Գարաֆերիեայի մետրապոլիտ Տ. Կոստանդինոսի Բ. Կարգի Օսմանիյէ շնորհուեցաւ։

Կարսի օսմ. Հիւպատոս հազարապետ Մուստաֆա պէյի՝ Դ. կարգի Մէճիտիյէ։

ԱՆԳԼԻՈՅ Վեհ. Թագուհին, ի պատասխանի Վեհ. Սուլթանին ուղղած շնորհաւորական հեռագրին, շնորհակալութիւն յայտնած է։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ.—Երէկ, Ռուսիոյ Զարին թագաւորութեան առաջին տարեդարձին առթիւ Պէօյիւքտէրէի դեսպանատան մատրան մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան։

Մ. Նելիտօֆ, դեսպանատան պաշտօնեաներն, և պահականաւորու սպաներն համազգեստ հագած ընդունեցին ներկաներուն շնորհաւորութիւնները։

ՀՈԼԱՆԴԱԿԱՆ դեսպանն ու դեսպանուհին նախընթաց օր սեղան մը տուին, որուն ներկայ էին անգլիական, չուէտական և Սպանիական դեսպաններն ուրիշ մի անգլիական դեսպանատան [illegible] կանը։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ կարօլ թագաւորը [illegible] Սուլթանի կողմանէ իւր գահակալութեան տարեդարձին առթիւ քաշուած շնորհաւորական հեռագրին ի պատասխան, շնորհակալութիւն յայտնած է։

ԱԽՍԷՐԻԱՆԱՆ դեսպան Պառոն Ֆոն Բալիչէ նախընթաց օր Բ. Դուռն երթալով տեսակցաւ Արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ։

ՕՏԱՐ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆՑ զինուորական կցորդներն առջի օր Լօյտի շոգենաւով Վալոյէն մայրաքաղաքս մեկնած են։

ՑՈՒՆՈՒՍ Երուսաղիմայ նախկին Պատրիարք Տ. Նիկոդէմոս, երեքշաբթի օր Սերպիոյ և Գարատաղի դեսպանները ճաշի հրաւիրեց։ Տ. Նիկոդէմոս երկուշաբթի օր Ցունաց ներկայ Պատրիարք Տ. Կոստանդինոսի տունը հրաւիրուած էր ճաշի։

ԼՕՅՏԻ ԷՖԷՆՕՐ շոգենաւն, որ Հելլէններէն պաշարուած էր, Թրիէսթէ հասած է կըսէ հեռագիր մը։ Ընդհակառակն Էֆենօր Պոլիս կը գտնուի և այսօր Վառնա պիտի մեկնի։

ՄԱՐՏԱՆԱՒ.— Աւստրիական Լէօյդ թորփիլակիրը Սելանիկ, իսկ ամերիկեան Մինէսոթոլիս զրահաւորը Պիրէոն հասած են։

«ՍԱՊԱՀ» իր երէկի հասոյթը վիրաւորոց յատկացուց։

ՍԵՐԲ կառավարութիւնը Սէրէզի մէջ հիւպատոսարան մը հաստատեց։

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆ.—Պալթ բնակող յոյն եբիտասարդ մը նախընթաց օր անձնասպան եղաւ ինքզինքն դանակի հարուած մը տալով։ Այս անձնասպանութեան պատճառը կը կարծուի թէ թշուառութիւն է։

SANTAL MIDY

Ամէն անոնք, որ Սանթալի քաբսիւլ գնեն պարտին պահանջել որ անոնց անարատութիւնը երաշխաւորուի։ Հաճելի չէ, անտեղի խնայողութեան մը համար, երկարել այնպիսի հիւանդութիւններ, որք շուտով կը բուժուին Սանթալ Միդիով։

Վակտան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 14 Մայիս 97 ժամ 9½ ալէվրէ

Օսմ. Քոնսոլիտ	դրբ.	22—30
Բէժիի պարտաթուղթ	լիրա	14—20
Բուսէլիի երկաթուղի	ֆրգ.	105—75
Օսմանիէ	»	375—
Բոհորիթէ	»	439—
Քարափներու պարտաթղթ.	»	450—
Թրամուէյի բաժնեթուղթ	լիրա	6—95
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	»	4—20

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

	Դրբ.	Բր.
Մէճիտիէ		108—10
Մէթալիք		98—20
Մանր արծաթ		104—
Անգլիական ոսկի		109—28
Գաղղիական »		87—08
Գրիմից		51—10
Բուպլ թղթադրամ		90—10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԷՌԼԻՆ 25 Մայիս 97 ժամ. 3 25

3% Ռանթ Ֆրանսակ. գոցուած		103—45
Գօնս. Օսմ. սէռի D.	»	20—05
Բուսէլիի երկաթուղի	»	107—50
Բէժիի բաժնեթուղթ	»	340—
Պանք Օթոման	»	555—

ԼՈՆԴՈՆ, 25 Մայիս 97 ժամ 6.55

Անգլիական գոնսոլիտէ		113—56
Գօն. Օսմ. սէռի D, գոցուած		20—93
» » » B,	»	37—37
Պանք Օթոման	»	12—12
Միաց. Եգիպտական	»	106—75

ԲՈՍՖԷՍԼՕՌ Վ. Ց. ՑԱԿՈԲԵԱՆ
ԲՈՒՍԱՆ ԱՆԴՐ.—ՀԱՑ.

Ականաւոր անգլիագէտներէ գնահատուած և իր տեսակին մէջ ամենէն ընտիր այս բառարանը կը պարունակէ 55,000 ամէն տեսակ բառ և օճ։ Բոլոր հնչումներն գրուած և առ այս գրքին սկիզբն ու վերջն ալ խնամով գրուած են հէրալանական կոնոններէ, գիրքերէ, ծանօթութիւններէ, յատուկ անուններէ, և անգլիերէնի մէջ յաճախ գործածուած համառօտագրութիւններէ։

Կը գտնուի հրատարակչին քով, Զաքմաքճըլար, Վալիտէ խանին մէջ Զ. Թորոսեան գրատունը, որ է կեդրոնատեղին, նաև Պայպլ Հաուզի գրատունը և Սէրվիչէն էֆենտիի տպարանը։ Դին քառթոնէ 54 ընտիր լաթ. 60 դր. իսկ հատ թղթի գրուած և կիսակաշի 108 դր։ Դրպրատուած [illegible] սուղցաց և մեծաքանակ գնողաց [illegible]ով։

ԱՒԱԳԻՐՔ հայ. գր. Ե. Տէվիրճիպաշեան քառթոնէ 15. ընտիր լաթ 17 ½ դր. կեդրոնատեղի՝ հրատարակչին Զ. Թորոսեանի գրատունը, նոյն գեղչով։ Փոստի ծախքը գրատան վրայ է՝ առանց գեղչի։

Նոյն գրատունը կը գտնուի բաց ի հայերէնէ, մեծափոքր գաղղիերէն ամէն տեսակ գասագրքեր, մանկավարժական պատկերազարդ գրքեր. գր. գրավարժի տետրակ՝ որոյ հատը 20 փրդ. իսկ դպրոցներու համար 100ը 35 դրշ։ Գաղղերէն և հայերէն բիւզանդական վէպեր, կայսրեալ, պարկերազարդ ընտիր հանդէսներ, ֆիլիսոֆներ կէս Գիններու։ Բիւլեթիր գինոռդներն պէտք է այցելեն Գրատունը։

Մեծ առթիւ մ'է այն՝ որմէ կրնան օգտիլ անխտիր, ուսուցիչ, ուսանող, վարժապետ. տնօրէնք դիմելով առ Զ. Թորոսեան որ ըստ առաջնոյն կարող է կատարել ամէն յանձնարարութիւն խնամով և պարկեշտութեամբ։ Ամէն վճարում կանխիկ։

Ծանօթութիւն.—Տեղեկութիւն խնդրողք 1դրուշի էրուլ դրկելու են պատասխանի համար։ Գրատունը կեդրոնատեղին է նաև յուշատետր—օրացոյցին որ գնահատուեցաւ հասարակութենէն դին 2 ½ 4 և 7 ½ ըստ տեսակին. դեռ դեղչ։ Գրատունը կը գտնէ հին և նոր-ոճէր գրքեր, որպէս նաև հին փուլեր։

Զ. Թորոսեան, գրավաճառ, հասցէ Զաքմաքճըլար, Վալիտէ խան։ 6—15

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՓՈՐՁԵՑԷՔ

Դատական և ուրիշ ամէն տեսակ Տաճկերէն գրութեան, թարգմանութեան, յոտս կայսերական Գահոյիս մատուցանելի ծաղրագիրներու և այլ նմանօրինակ գրութիւններու համար Տաճկերէն գեղեցիկ գրի, նմանապէս Տաճկերէն և ուրիշ ամէն լեզուէ վիմագրական գրերու և գանազան տեսակ զարդագրերու, տպագրութեան և փորագրութեան վերաբերեալ ամէն տեսակ գործերու համար դիմել Մ. Տէտէեան էֆենտիի գրասենեակը, Զիլվէր պէյ խան, թիւ 15, Քիւրէքճիլէր ճատտէսի, Գօմիսիօն խանի մօտ, Գալաթիա։ 3—5

ԻԻՆԻՕՆ
Ապահովագրական Ընկ.

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հիմնեալ 1828 և 1829ին

Հաստատեալ ի Փարիզ Պանք փողոց, թ. 15

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Դրամագլ. եւ երաշխաւորութ.	Ֆր.	94,800,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	16,870,000
Հատուցուած վնաս	»	202,000,000
Երաշխաւորեալ դրամագլուխք	»	154½ միլիառ

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Դրամագլուխ եւ պահեստք	Ֆր.	131,000,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	17,400,000
Հատուցուած վնաս	»	75,000,000
Ապահովագրեալ գումարներ	»	250,000,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
Օ. ՄԱՆՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել առ մասնաւոր տնօրէն Տ. ՍԻՄՕՆ ԴԱՅՍԷՔԼԵԱՆ, ի Կ.Պոլիս, Գարաքէօյ, Եէնի խան, Ա. յարկ։

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ մասնաւոր Տեսուչ
ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ

եւ ուրիշ ամէն տեսակ էլեկտրական գործիք

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ՍԱՅԱՆ

Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն
1890ին ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ
Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ—ԵԼԵԿՏՐԱԳԷՏՔ
ՀԱՅԹԱՅԹԻԶՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
14 եւ 19, Զիլվէր Պէյ խան, 14 եւ 19
Քիւրէքճիլէր — Կալաթա

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ։

Ընկ. Դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար 67,000,000 »
1895 ի հասոյթք 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ Ֆէրիքէօյ (հին Մատրոսով դեղը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՏՕՐ ՐԷՐԲԷՆ

COMP RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթևեկութիւնը

Բշ. 12 24 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 13 25 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 14 26 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆոյ, տաւաւ օտեան ժամը 11ին։
Դշ. 14/26 Մեվաստաբոլի սուրհանդակ, տաւաւ օտեան ժամը 10ին։
Ս շ. 15 27 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուրբ. 16,28 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հան Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Մայիս 3 25, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրեբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զացող շոգենաւին 56

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑ, ԱԿՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՐԻ ՝ ԸՆ

Մարսիլիայի և Գալիոյի միջև կանոնաւորապէս շոգեկ

Առ-Դնի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յունիս 1ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ԲԷՅՈՒԼ

575 Մամճանի փողոց թ. 10

ՔԻՒՆԱՐԴ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ոչ-ռեթը երկու-ռեժամ կը բռնէ Լիվերպուլ և Ամերիկայ դէմ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Գոթնիտ	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2103
Ուրանիա	7268	Ադրիս	2293
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆարնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալթիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիատա	1899
Ալէբբօ	2143	Մորոգգօ	1855
Թէտար	1876	Բամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուբանիա	12930
Գազալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ակքսիատիս խան, թիւ 401
Գալաթիա 571

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Պորտսայդ, Մէնչէսթրեանի և Սէ- Մովի ՀՅԼ- Բոնոյ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բամբէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թէյսրը	3000	Ուսայրիս	2250
Բեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիոթիս	2500	Կիլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուբթալ խան
ՃՃԷՑՄՍ ՄՍՈ և ԸՆԿ.
568 31. Ճէլալ Սաբիր Էֆէնտի

Արտօնատէր Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

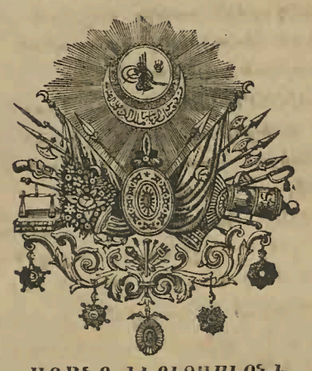

ԱՌԱՆՑ ԼԻԲԻՏԱՍԻՈՆԻ

Ն. Կայս. Վեհ. Սուլթանի հայթայթիչ ghun Dogdou տունը որ շատ լաւ ծանօթ է Պոլսոյ մէջ Ֆընտըգլեան խան ուր երկար տարիներէ ի վեր կը գործէ. այս անգամ, իր գոհացում բազմաթիւ յաճախորդներու պահանջներու տալու համար, մասնաճիւղ մը բացած է Բերա. Տէօրթ եօլ աղրը թիւ 440. աւստրիական նամակատան քով. Khédivial palaceին դիմացը, ուր մանրամասն վաճառումներէն տեղի կունենան այն միեւնոյն և ընթացիկ գիներով, ինչպէս Պոլսի կողմի վաճառատան մէջ։ Գիտնալով որ յաճախորդները միշտ նախապէս գիտնալ կուզեն ապրանքին գինը, իրենց գնումները անոր համեմատ կարգադրելու համար, անոնց այս փափաքին գոհացում տրուած է, ապրանքի իւրաքանչիւր տեսակին վրայ — յստակայ ցուցակին համեմատ — Չանակիով միօրինակաւ անփոփոխ գին մը 12¾ դրշ. որ պարզապէս ապրանքին գնուած գինն է, շատ անգամ այդ գինէն ալ վար։ Ուրեմն ամէն մարդ որ կը փափաքի լաւ պայմաններու մէջ ընտիր ապրանքներ գնել պէտք է այցելէ յիշեալ մասնաճիւղը, ուր առաջին ակնարկով պիտի համոզուի թէ ապրանքներու աղէկութեան թէ գներու բացառիկ և չտեսնուած ժէնութեան։

Աւասիկ ապրանքներու ցուցակը գին 12¾։

2 կտոր անօթիք շապիկ զուիցերիական ասեղնագործութեամբ կիներու համար
1 » Դիշերաշապիկ զուից. ասղնգրծ. և թեղնիքով կիներու համար
1 » Անօթիք շապիկ զուից. ասղնգրծ. extret-riche կիներու համար
1 » Անդրավարտիկ զուից. ասղնգրծ. կիներու համար
2 » Cache-corset fantaisie կիներու համար
4 մ. 3 » » fantaisie գունաւոր կիներու համար
1 » Զուտ վուշէ ֆանէլա կապոյտ կամ ուրիշ գոյն կիներու համար
2 » Ակվտիոյ դերձանէ ֆանէլա այրերու համար
1 » Ֆրանսական քառողջապահական ֆանէլա (Տր. Սաթէի սիստէմով) այրերու համար
1 » Անգլ. շապիկ օձիքով և առանց օձիքի այրերու համար
6 » Կեղծօձիք լաւ կտաւով, այլ և այլ դրութեամբ այրերու համար
1 դոյգ Ֆրանսական անդրավարտիկ այրերու համար
1 » » անդրավարտիկ սկովտական դերձանէ այրերու համար
4 » Ֆրանսական գուլպայ սև կամ գծաւոր սկովտ. դերձան է կիներու համար
3 » Ֆրանսական գուլպայ գունաւոր սկովտ. դերձանը կիներու համար
2 » Ֆրանսական գուլպայ սև կամ մետաքսէ գիծերով սկովտ. դերձանով կիներու համար
6 կմ. 5 Գուլպայ ֆրանսական սկովտ. դերձ. գունաւոր այրերու համ.
4 » Գուլպայ ամերիկեան դիմացկուն սև կամ գորշ այրերու համար
3 » Գուլպայ ամերիկեան դիմացկուն գծաւոր կամ սկովտ. դերձանէ բանած այրերու համար
12 կտոր ճերմակ թաշկինակ խծպուած այրերու համար
6 » ճերմակ թաշկինակ խծպուած և գունաւոր կիներու համար
4-3 » Ֆրանսական թաշկինակ մետաքսէ եզերքը բանուած կիներու համ.
1 » Ճերմակ թաշկինակ ճաքոնական մետաքսէ այրերու համար
6 » Անձեռոց լաւ կտաւէ
6-3 » Մեծ անձեռոց դամասկեան կըտաւէ
6 4 » Ճերմակ կամ գունաւոր անձեռոց
3-2 » Ճաքոնական մեծ անձեռոց
1 » Մեծ սփածանելի (փէշտիմալ) լոգանքի համար
1 » Սեղանասպաս ութ հոգիի համար ճերմակ կամ գունաւոր
2 » Պզտիկ անձեռոց դամասկ. կտաւէ
1 տուփ Որ կը պարունակէ մէկ կտոր օճառ, երկու չիչ անուշահոտ եւ մէկ երեսի փոշի ընծայի համար
2 չիչ Օ տր քոլոնիոյ գեղեցիկ տուփի մը մէջ
1 Ամերիկեան ժամացոյց նիքէլէ
6 կմ. 4 Կտոր զուիցեր. ասղնգրծ. շատ հարուստ

Ապահովագր. ընկերութիւն ԹՐԻԷՍԴԷ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1831ԻՆ

ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ընդհ. գործակալ, ԱԼՊԷՐ ՄԻԶՐԱՀԻ
Ղալաթիա, Քամանտս խան թիւ 2
548 118—150

ՍԻՏՆԷՑ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԴԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՐԻՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ամենց զենքերը Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին **Հոհն Նօվիլ եւ Թրդիք** գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Նմանք այդ զենքերու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չնանչցողներ գայթ կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զենքերուն վարկը կը կոտրեն։

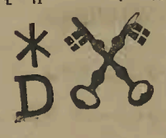

Հոհն Նօվիլ եւ որդւոյ գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընեն զենքերու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքիր ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է։

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ **Միլներ** գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որ կը հաստատեն **Միլների** դրամարկղներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առանձն բլամէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրներ, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրանցներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորականաց յատուկ կոնակներ, ռոբիայի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

564

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՇ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1897 Մայիս 12էն սկսեալ մինչեւ յետոյ տեղեկութիւն

(Բոլոր կիրակի օրերէն) Եւրոպական Եղբէրէն Կամուրջ կը շոգենաւոյ երթեւեկը

ժ.	Վ.		Թ.
11	5	Ր. Ա.Գվ. ենմ. Մզգ. Պ.օյր.Թրպ. Ենր. Պօյճ. Ր.Հիսար պիտի հաղորդակցի	39
12	25	ենմ. Մէզ. Պէօյ.Քիրէճ-Թրպ. Ենր. ՍՔՆ. Մրկ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի	40
1	30	ենմ. Մզգ. Պէօր. Թրպ.ենր. (ենր. պիտի հաղորդակցի) Պէշիկ.	45
1	—	ենմ. Մզգ. Պէօյ. Թրպ. Պէյր.Բշ. պահ. Զպգ.Գնլ Ա, Հսր. Գնտ. Վնր. (Վնր. հաղորդակցելով Ուր-ները Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պէշիքթաշ	43
2	30	ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշ, պահ. Ա.Հ. Գանտ. Պէշ. (Ա. Հ. պիտի հաղորդակցի Ուր-ները 2 40ին Վնր.Զենկ.Պէյլ. Գուլկունճուկ)	44
2	50	Ր. Ա. Գվ. ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.ենր.ՍՔՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Պշր. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի Ուր-բաթները Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	38
4	15	ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. Բաթ. Միր. Պօյ. Ր. Հիս. Պէպ.Պշր. (Պէպ պիտի հաղորդակցի ուրբաթները Արն. Գրչ. Օրթ.	40
5	45	ենմ. Մզպ. Պէօյր. Թարպ. Պէյգ. Ենր.ՍՔՆ.Գանլ. Պօյճ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	50
6	45	ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Ենր. Մրկ.Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Պէյլ.Օրթ (Պէյգզզ Զիր-զար շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	19
8	15	Ա.Ր. Գվ. ենմ. Մզպ.Պէօյ. Թրպ.ենր.ՍՔՆ. Պօյ.Ր. Հիս,Պէպ. Արն. Գրչ.Օրթ. Պէշկ.	43
10	15	ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. ենր. Մրկ.Ր.Հ. Պէպ.Արն. (Բաթ.Պշր. ուր-ները Պէյգ.	33

Ա Էն ուրբաթ երեկոները ժամը 11ին Մզպ.Էն շոգենաւ մը ելնելով Պէօյ.Թար.ենր.Մի, կ.Ր.Հիս. Պէպ.Արն.Օրթ.Պէշիք. հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնայ։

Ելնելէն-էն Կամուրջ կը շոգենաւ

11	15	ենր.ՍՔՆ.Մրկ.Պօյճ. Ր.Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ.Պշր.	37
2	—	ենր.ՍՔՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր.	18

Պէզիէն Կամուրջ կը շոգենաւ

11	5	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր	19
11	40	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշր.	45
12	15	Ր.Հ.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշ.	20
1	5	Ր. Հիս • Պէպ • Արն • Գրչ • Օրթ • Պշ •	19
1	40	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ Պշր.	39
2	30	Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.	18
3	15	Պէպ.Արն.Գչ.ՕԹ.Պշր.	22
4	5	Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.բացի ուր.	18
4	40	Պէպ • Արն • Գուր • Օրթ • Պէշ •	39
5	15	Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշր.Գպշ.բացի ուր.է	38
10	25	Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	44

Ասիական Եղբէրէն Կամուրջ կը շոգենաւ

11		Գնտ-Վնր-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-	33
11	20	Պէյգ-Բշպ.Զպգ-Գանլ-Ա.Հիս- Գնտ- Վան. (Վանիր- կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պէշ.	44
11	50	Պէպ. Վնր- Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պշր- բացի Ուրբաթէ	38
1	30	Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գանլ, Ա. Հիս. Գնտ. Վնր. [Վնր. շոգ. պիտի հաղ • ուր-ները Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	43
12	50	Վան.Զէնկ.Պէյլ.Գուզ.Պէշ.Գապ.	33
12	20	Պէյգ. Բշպ. Եր, Գնլ. Պօյճ • Ր • Ա • Հիսար Գնտ • Արն • Վան • Զէն • Պէյլ-Գուզ-Պէշ-	22
3	15	Գզկ- Իսկ- բացի ուրբաթէ	42
1	20	Վնր. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	22
2	10	Վան. Զէնկ. Պէյլերպ. Գուզկ. Պէշ. բացի ուրբաթէ	50
3	—	Պէյգ • Բշպ • Զպգ • Գնլ • Ա • Հ • Գնտ • Պշր • (Ա • Հ • պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը Վնր Զէնկ. Պէյլ Պ • Գզկ • Պշր •	44
3	30	Ա • Հ • Գնտ, • Վնր • Զնկ • Պէյլպ • Գզկ • Սկիտ • բացի ուրբաթէ	43
4	30	Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնր.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ.Պէյլ. Գուզ. Պշր.	37
5	15	Վնր.Զնկ.Պէյլ Գզկ. Պշր բացի Ուրբաթէ	45
7	15	Պէյք. Բշպ. Ենր.Զպգ.Գնլ.Մրկ. Ր.Ա-Հս-Գնտ- Պէպ.Արն.Վնր.Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գզկ-Պշր. հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշր. հանդիպելէ զատ Իսկիտար ալ պիտի հանդիպի	22
9	—	Պէօյր-Թրպ-Պէյգ.Բշպ.Զպգլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.	18
10	15	Պէյգ-Ենր-Գնլճ-Ա-Հ-Զնկ-Պէյլպ.Պշր.	37
10	20	Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը 10 50ին	45
10	35	Գուզկ. (բացի Ուր.	42
11	—	Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	19
11	10	Վնր.էն » » » »	20

Ամէն ուրբաթ ժամը 10 40 ին Մզպ. շոգենաւ մը ելնելով կամուրջ պիտի իջնէ հանդիպելով Պ օյ. Թար • Պէյգ • Բշպ • Զպր • Գանլ • Ա.Հ • Գանտ-Վան. Զէնկ • Պէյլ • Գուզ • Իսկ •

(Բոլոր կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական Եղբէր+ երթեւեկը կամուրջ

12	45	Պէշ. Օրթ- Արվ. Պէպ. Ր.Հիս.Միրկ.Պօյճ. Ենր-Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենիմ.ուրբ.Պէյգ-	44
2	30	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պ պ.Ր.Հ.Միրկ.ենր.Թրպ. Պէօյ.Մզպ.Ենմ.	40
3	30	Գապ. Պշ. Գզկ- Օրթ. Պէյլ- Գուրչ. Զնկ- Արնվ-Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ- Միրկ- Ենր- Բշպ- Պէյգզզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.	19
4	—	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. ՍՔՆ. Ենր.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենիմ.	20
5	—	Գապ.Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Արնվ.Գանտ. Ա.Ր.Հս.Գնլճ,Զուպուզ,Բշպ,Պէյգ.	22
6	—	Գապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. Ենր. Պէյգ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գվգ.Ներ	43
7	—	Պշր. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.Ենր.Պէյգ • Թրպ.Պէօյ;	18
8	30	Պշր.Օրթ.Արնվ. Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ•ենր. Թրպ. Պէօյ• Մզպ. Եէնիմահալէ	31
9	45	Պշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Պէպէքէ Եէնիմ, զացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի ուրշաթ օրերը 9 25ին Ր.Հ • Միրկ • Ենր. Թար • Պէօյ • Մէզ •	44
10	5	Պշր.Պէպ. Ր.Հս. Պօյճ,Մրկ,ՍՔՆ,ենրԹրպ, Պյր.Մէս•ենմ.(ուրբաթ օրերը Օրթ.Արնվ)	40
10	55	Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Միրկ.ՍՔՆ.ենիր. Թրպ. Էրիէճ.Պէօյր.Մէզ. ենիմ.	43
11	30	Ենր.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.ենմ. (Ենր.է Պէյգ. զացող շոգենաւին հետ հաղորդակցելով	45
11	40	Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ.Միրկ. ՍՔՆ ենր.	37

Կամուրջէն Պէպէ+ երթեւեկը

12	15	Ուղղակի Ր • Հիսար բացի ուրբաթէ	19
1		Ուղղ կի Պէպէր	39
2	30	» »	22
3	30	Ուղղակի Պէպէր բացի ուրբաթները	18
4	5	Ուղղակի Պէպէր	39
4	40	Ուղղ կի Պէպէր բացի ուրբաթները	33
10	35	Պշր.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Պօյճ. Գնլ.Ենր. Բշպ. Պէյգ. բացի Ուր.	22
11	15	Գապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հ. Պօյճ. Ենր.	18
11	45	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս.	19
12	15	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէր.	33

Կամուրջէն Ասիական Եղբէր երթեւեկը

12	50	Ուղղակի Գանտիլի	33
1	—	Պշր • Գզկ • Պէյլ. Զնկ • Վնր.Գնտ • Ա.Հիս. Գնլ • Զպգ • Բշպ • Պէյգ • Մզպ.Գավգներ	38
1	20	Պէշիք,Օրթ.Պէյլ-Զէնկ.Վնր. բացի ուրբ •	20
2	50	Իսկ.Գզկ Պէյլ.Զէնկ.Վնր.Գնտ.Ա.Հ • Գնլճ. Զպգ• Բշպ. Պէյգզզ	40
2	50	Ուղղակի Ա.Հիս. բացի ուրբաթէ	33
4	25	Պշր.Օրթ.Պէյլ-Զնկ.Վնր. (բացի ուր.է	45
8	45	Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ.Ա.Հիս Գնլճ. Զպգլ.Բշպ-Պէյգ. ուրբ. Մզպ.	37
9	30	Պշր•Գզկ•Պէյլ• Զէնկ• Վանր• Գնտ• Ա•Հ• Ուրբ• օրերը 10 վայրկեան վերջը	45
10	15	Իս, Գուզկ• (բացի ուրբաթէ)	42
10	20	Պէշր• Գնտ• Ա•Հս•Գնլ• Զպգ•Բշպ• Պէյգ• Մէզ• Բ•Ա• Գավգներ	39
10	30	Պշր• Պէյլ• Զէնկ• Վնիր• Ուրբ• օրերը վարկեան վերջը Գպ•Գզկ• Գնտ. Ա.Ր.Հս. Պօյճ.Գնլճ,ենր.Բշպ•Պէյգ•	20
10	40	Իսկտ.Գզկ• (բացի ուրբաթէ)	41
11	—	Պէշքիգզկ•Պէյպլ• Զնկ.Վանր.Պէպէր բացի ուրբաթէ	39
11	20	Գնտ•Ա•Հս•Գնլ• Զպգ•Բշպ• Պէյ• ուրբաթ օրերը Գուզկուճուզ	44
2	—	Պէշ • Գուզկ • Պէյլ • Զէն • Վան • Արնվ•	20

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Ի-սկիւտար	Կամուրջ	Կամուրջ	Ի-սկիւտար
11 —	6 15 Պէպէր	11 20	7 5 Պշր.
12 5	6 50 Պէշիկ.	11 50	7 40 »
11 45	7 50 Պէշիկ.	12 20	8 20
12 30	8 50	12 50	9 —
1 —	9 35	1 30 Գպ.	9 40
1 30	9 45 Ֆէրպ.	1 50	10 15 Գզկ•
2 —	10 5 Պէշիկ.	2 25	10 30 Ֆէրպ
2 30	10 35 Գզ.Գպ.	2 30 Վոսփոր	10 40 Գզկ•
3 —	11 — Գզ.	2 30 Գապ.	11
3 15 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ.	3 30	11 25 Գապ.
3 35	11 20	4 — Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ
4 15	12 —	4 20	11 50
4 35		5 —	12 15
4 45 Ֆէրպ.		5 40	
5 10		5 45 Ֆէրպօթ	
5 40		6 20 Պշր.	

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Ի-սկիւտար	Կամուրջ	Կամուրջ	Ի-սկիւտար
11 15	6 50 Պշրթ.	11 35	7 40 Պշր.
12 —	8 Պշրթ.	12 20	8 20
12 45	8 45	1 —	9 —
1 30	9 30	1 30 Գապ.	9 45
2 10	9 45 Ֆէրպ.	2 20	10 15
2 45	10 15	3	10 30 Ֆէրպ.
3 5	10 35	2 50 Վոսփ	10 40
3 15 Ֆէրպօթ	11 — Ֆէրպ.	4 — Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ.
4 5	11 10	4 40	11 20
4 40	11 45	5 30	11 55
5 25	12 05	5 45 Ֆէրոսաթ	12 15
4 45 Ֆէրպօթ		6 25 Պէպ.	
6 10 Պէպէր.		7 5 Պշ.	

ՀԱԲԼՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

1 30 Հաբէմն Սալանգ բացի Կիր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 15 Կամուրջէն Հաբէմ Սալանգ բացի կիր.է
3 3 » » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալանգ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալանգ (կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ՍԻՐԲԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱՔԱՇԷ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՒԱՐՔ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՇ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իսկիւտարէն Գապաքաշ Սիրբէճի
4 45 Իսկիւտարէն Սիրբէճի
9 45 Իսկիւտարէն Սիրբէճի
11 — Իսկիւտարէն Սիրբէճի
4 — Սիրբէճիէն Իսկիւտար
5 45 Սիրբէճիէն Գապաքաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրբէճիէն Իսկիւտար
11 30 Սիրբէճիէն Գպ•Իսկիւտար

Ծան.—Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւ իրենցմէ ուած իգոտոը պիտի մնան։